

**FUTBOL
PLUS**

**Polityka Ochrony Dzieci
Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób
Niepełnosprawnych Amp Futbol**

Spis treści

1. Preambuła	3
2. Cel Polityki	3
3. Objaśnienie terminów	3
4. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu	4
5. Zasady ochrony dzieci, zasady bezpiecznych relacji.....	6
6. Krzywdzenie dzieci, rodzaje.....	7
6.1. Definicja krzywdzenia	7
6.2. Rodzaje krzywdzenia.....	7
7. Czynniki ryzyka krzywdzenia oraz rozpoznawanie symptomów krzywdzenia	9
8. Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	13
8.1. Procedura postępowania w sytuacji przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka	13
8.2. Zasady ogólne dotyczące procedur interwencji	13
8.3. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez członka personelu.....	14
8.4. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez opiekuna dziecka	15
8.5. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dorosłe osoby trzecie	16
8.6. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia rówieśniczego	17
9. Plan wsparcia.....	17
10. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz Zasady dostępu dzieci do Internetu	18
11. Zasady ochrony wizerunku dziecka	18
12. Monitoring stosowania polityki.....	20
13. Postanowienia końcowe	20
14. Wykaz załączników	20

1. PREAMBUŁA

Piłka nożna jest nie tylko formą aktywności fizycznej, ale także narzędziem wspierającym rozwój dzieci z niepełnosprawnościami, umożliwiającym im integrację społeczną oraz przełamywanie barier. Dzięki systematycznym treningom i udziałowi w rozgrywkach sportowych, dzieci mogą wzmacniać swoją sprawność, rozwijać pewność siebie i budować wartościowe relacje, co przyczynia się do ich wszechstronnego rozwoju. Aby te korzyści mogły być w pełni realizowane, kluczowe jest zapewnienie bezpiecznego środowiska sportowego, w którym każde dziecko może czuć się chronione i docenione.

Podstawowym założeniem działalności **Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych Amp Futbol** (dalej jako „**Stowarzyszenie**”) jest działanie w najlepszym interesie dziecka. Każdy członek personelu, niezależnie od pełnionej funkcji, zobowiązany jest do traktowania dzieci z należnym szacunkiem, uwzględniając ich indywidualne potrzeby. Priorytetem Stowarzyszenia jest tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery, eliminującej wszelkie formy przemocy, zaniedbania i nadużyć, zarówno świadomych, jak i niezamierzonych. Jakiegokolwiek przejawy niewłaściwego traktowania dzieci są absolutnie niedopuszczalne.

Osoby związane ze Stowarzyszeniem działają zgodnie z obowiązującym prawem, wewnętrznymi regulacjami oraz swoimi kompetencjami. Niniejsza Polityka Ochrony Dzieci stanowi fundament, na którym opiera się dążenie do zapewnienia młodym piłkarzom bezpiecznego i wspierającego środowiska. Celem dokumentu jest nie tylko ochrona dzieci przed zagrożeniami, ale również propagowanie zasad równego traktowania, wzajemnego szacunku i pełnego dostępu do korzyści płynących z aktywnego uczestnictwa w piłce nożnej.

2. CEL POLITYKI

Celem Polityki Ochrony Dzieci Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych Amp Futbol (dalej jako „**Polityka**”) jest stworzenie bezpiecznego środowiska dla dzieci uczestniczących w działalności Stowarzyszenia, szczególnie uwzględniając potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami. Polityka opisuje Standardy Ochrony Małoletnich opracowane w wykonaniu i zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. z dnia 21 marca 2024 r., Dz.U. z 2024 r. poz. 560).

3. OBJAŚNIENIE TERMINÓW

- 1) **Stowarzyszenie** - Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych Amp Futbol z siedzibą w Warszawie przy ul. Łazienkowskiej 14, 00-449 Warszawa.
- 2) **Członek personelu** - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, wolontariusz, stażysta lub praktykant, dopuszczony do udziału w działalności opiekuńczej, wychowawczej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich prowadzonej przez Stowarzyszenie.
- 3) **Dziecko, małoletni** - każda osoba do ukończenia 18 roku życia w tym członek Personelu.

- 4) **Opiekun dziecka** - opiekunem jest rodzic/rodzice posiadający pełnię praw rodzicielskich lub opiekun prawny mający prawo do reprezentacji dziecka.
- 5) **Polityka** – niniejsza Polityka Ochrony Dzieci Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych Amp Futbol.
- 6) **Zgoda opiekuna dziecka** - zgoda osoby uprawnionej do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego (rodzica, opiekuna prawnego) lub innej osoby uprawnionej do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. W przypadku rodziców oznacza zgodę jednego z nich. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- 7) **Interwencja** – działania podejmowane, gdy istnieje podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone lub znajduje się w niebezpieczeństwie, ma na celu zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie dziecku bezpieczeństwa. Następuje, gdy ktoś zgłasza, że dziecko jest krzywdzone lub gdy personel zauważa symptomy krzywdzenia dzieci.
- 8) **Koordinator ds. ochrony dzieci** - członek personelu wyznaczony przez Zarząd Stowarzyszenia, odpowiedzialny za nadzór nad realizacją Polityki oraz jej aktualność, przyjmowanie zgłoszeń o zagrożeniu dobra dziecka i podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami, opracowanie planu wsparcia dziecka i jego monitorowanie. W przypadku powołania Pełnomocnika ds. interwencji Koordynator ds. ochrony dzieci nadzoruje jego działania. W przypadku nieobecności Koordynatora ds. ochrony dzieci, jego obowiązki realizowane są przez osobę wyznaczoną przez Zarząd.
- 9) **Pełnomocnik ds. interwencji** – członek personelu wyznaczony przez Koordynatora ds. ochrony dzieci w celu pomocy w procesie przeprowadzania danej interwencji w sytuacji, gdy Koordynator ds. ochrony dzieci nie może osobiście przeprowadzić wszystkich elementów interwencji przede wszystkim związanych z bezpośrednim kontaktem z dzieckiem oraz jego opiekunami, prowadzeniem rozmów oraz zbieraniem informacji niezbędnych do realizacji interwencji. Pełnomocnikami ds. interwencji będą głównie opiekunowie/trenerzy prowadzący zajęcia sportowe. Działania Pełnomocnika ds. interwencji są nadzorowane przez Koordynatora ds. ochrony dzieci.
- 10) **Dane osobowe dziecka** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko oraz wizerunek.
- 11) **Rejestr** – Rejestr Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze).

4. ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PERSONELU

- 1) Zasady bezpiecznej rekrutacji mają na celu zapewnienie, że osoby pracujące z dziećmi są odpowiednio wykwalifikowane i nie stanowią zagrożenia dla ich bezpieczeństwa. Przestrzeganie tych zasad jest kluczowe dla stworzenia bezpiecznego środowiska dla dzieci w Stowarzyszeniu.
- 2) Przed zatrudnieniem osoby w Stowarzyszeniu lub nawiązaniem z nią współpracy w jakiegokolwiek formie i dopuszczeniem jej do pracy z małoletnimi, konieczne jest

zweryfikowanie jej kwalifikacji oraz kompetencji w zakresie pracy z dziećmi. Dodatkowo należy upewnić się, że podjęcie z nią współpracy nie stanowi zagrożenia dla dobra i bezpieczeństwa dzieci uczestniczących w działalności Stowarzyszenia.

- 3) Przed rozpoczęciem współpracy Stowarzyszenie jest zobowiązane do sprawdzenia, czy kandydat/kandydatka na członka personelu figuruje w Rejestrze (tj. w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia (np. wolontariuszy).
- 4) Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych członka personelu lub w innej dokumentacji dotyczącej personelu (wraz z umową zlecenie, o dzieło, porozumieniem wolontariackim, umową o współpracy).
- 5) Kandydat/kandydatka na członka personelu jest zobowiązany/a do przedstawienia Stowarzyszeniu informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego (tzw. **zaświadczenie o niekaralności**).
- 6) Kandydat/kandydatka na członka personelu, posiadający/a obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, przedkłada Stowarzyszeniu informację z rejestru karnego państwa swojego obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
- 7) Kandydat/kandydatka na członka personelu składa dodatkowo jedno z poniższych oświadczeń:
 - a. **oświadczenie o braku zamieszkania w innych państwach w ciągu ostatnich 20 lat** (wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 1 do Polityki**) albo
 - b. **oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwanych w ciągu ostatnich 20 lat**, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwa obywatelstwa (jeśli dotyczy). (Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 2 do Polityki**.)
- 8) W przypadku osób, które mieszkały w innych państwach niż Polska w ciągu ostatnich 20 lat, wymagane jest dostarczenie informacji z rejestrów karnych tych państw uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, a jeżeli prawo tych państw, nie przewiduje wydawania informacji do wskazanych celów, wymagane jest dostarczenie informacji z rejestrów karnych tych państw.
- 9) W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 6 i 8 powyżej, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, kandydat/kandydatka na członka personelu, składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był/a prawomocnie skazany/a w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego/niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił/a się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego

uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 3 do Polityki**).

- 10) Oświadczenia, o których mowa w ust. 7 i 9, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający/a oświadczenie jest obowiązany/a do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: **„Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”**. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- 11) Każdy nowo przyjęty członek personelu musi bezwzględnie zapoznać się z Polityką i Zasadami bezpiecznych relacji, o których mowa w rozdziale 5, a następnie podpisać oświadczenie o zapoznaniu się z nimi i zobowiązaniu do ich przestrzegania (**Załącznik nr 4 do Polityki**).
- 12) Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek z w/w oświadczeń uniemożliwia dopuszczenie osoby do działalności opiekuńczej, wychowawczej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich prowadzonej przez Stowarzyszenie.
- 13) Za wykonanie obowiązków i odebranie oświadczeń, o których mowa w ustępach poprzedzających, odpowiedzialny jest Koordynator danego projektu lub Koordynator ds. ochrony dzieci.
- 14) Nadzór nad realizacją obowiązków związanych z wymaganiami bezpiecznych rekrutacji sprawuje Koordynator ds. ochrony dzieci.

5. ZASADY OCHRONY DZIECI, ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI

- 1) Wszelkie działania Stowarzyszenia koncentrują się na poszanowaniu praw dziecka i zabezpieczeniu jego interesów. Dążymy do tworzenia środowiska wolnego od przemocy i dyskryminacji, w którym dzieci mogą czuć się akceptowane i wspierane.
- 2) Każde dziecko jest traktowane z równą uwagą i szacunkiem, niezależnie od jego wieku, płci, niepełnosprawności, pochodzenia czy wyznania. Promujemy aktywne słuchanie oraz wspieramy rozwój dzieci w duchu otwartości i równości.
- 3) Bezpieczeństwo dzieci jest wspólnym zadaniem wszystkich członków, pracowników i współpracowników Stowarzyszenia. Każda osoba zaangażowana w działania z udziałem dzieci ponosi odpowiedzialność za reagowanie na niepokojące sytuacje i zapobieganie im.
- 4) Uznajemy rolę rodziców i opiekunów jako pierwszych wychowawców dzieci. Wszelkie działania wspierające rozwój czy organizowanie aktywności sportowo-edukacyjnych prowadzimy w dialogu z rodzicami/opiekunami, zapewniając im możliwość wglądu w program zajęć oraz procedury bezpieczeństwa.

- 5) Stowarzyszenie przygotowało **Zasady bezpiecznych relacji**, które stanowią ustalony zestaw wytycznych i norm w kontaktach z dziećmi, zapewniający ochronę ich godności.
- 6) Każdy członek personelu jest zobowiązany do zapoznania się z tymi wytycznymi oraz ścisłego ich przestrzegania w codziennych relacjach z dziećmi.
- 7) Zasady bezpiecznych relacji obejmują relacje:
 - a. członek personelu – dziecko (**Załącznik nr 5 do Polityki**),
 - b. dziecko – dziecko (**Załącznik nr 6 do Polityki**),
 - c. opiekun dziecka – dziecko, opiekun dziecka - członek personelu (trener) (**Załącznik nr 7 do Polityki**).
- 8) Stowarzyszenie dba, aby nie tylko członkowie personelu, lecz także dzieci i opiekunowie dzieci byli zapoznawani z powyższymi zasadami, tak by każdy uczestnik działalności Stowarzyszenia znał reguły bezpiecznych relacji. Wspólna wiedza na temat akceptowalnych form kontaktu chroni dzieci przed niepożądanymi zachowaniami i wzmacnia ich poczucie bezpieczeństwa. Dzięki zapoznaniu rodziców oraz samych małoletnich z zasadami bezpiecznych relacji, wszyscy uczestnicy działalności Stowarzyszenia mają jasność co do norm i ograniczeń, a to ułatwia wczesne reagowanie na sytuacje mogące stanowić zagrożenie dla dobra dziecka.
- 9) W przypadku aktualizacji Polityki w tym Zasad bezpiecznych relacji, członkowie personelu są informowani o wprowadzonych zmianach, a w razie potrzeby organizowane są szkolenia.

6. KRZYWDZENIE DZIECI, RODZAJE

6.1. Definicja krzywdzenia

- 1) Krzywdzenie dziecka to każde działanie (lub zaniechanie działania) podejmowane przez osobę dorosłą, rówieśnika lub instytucję, które narusza prawa dziecka, powoduje szkody w jego zdrowiu, rozwoju czy godności bądź prowadzi do innych negatywnych konsekwencji. Może przybierać różne formy i dotyczyć zarówno sfery fizycznej, psychicznej, jak i seksualnej czy opiekuńczej.
- 2) W rozumieniu Polityki krzywdzeniem jest także zagrożenie dobra dziecka, w tym **zaniedbywanie jego potrzeb**. Należy pamiętać, że każda forma krzywdzenia narusza prawa i podmiotowość dziecka, a obowiązkiem dorosłych jest ochrona małoletnich przed doznawaniem wszelkich szkód.

6.2. Rodzaje krzywdzenia

1) Przemoc fizyczna

- Polega na jednorazowym bądź powtarzającym się użyciu siły wobec dziecka. Może obejmować uderzanie, szarpanie, popychanie, policzkowanie, potrząsanie dzieckiem, kopanie czy wymuszanie nieadekwatnej do możliwości dziecka aktywności fizycznej (np. karne „dodatkowe ćwiczenia” lub biegi bez związku ze szkoleniem sportowym).

- W sportach osób z niepełnosprawnościami kluczowe jest zwracanie uwagi na stan fizyczny dzieci. Wszelkie formy przemocy lub treningu ponad siły dziecka (np. wymuszania gry mimo bólu lub kontuzji) traktujemy jako działanie zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu.
- **Uwaga!** Klaps to też przemoc! Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od 1 sierpnia 2010 r. (art. 96(1) Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.

2) Przemoc emocjonalna (psychiczna)

- To niefizyczne, szkodliwe działanie, które naraża dziecko na poczucie odrzucenia, upokorzenia lub chroniczny lęk. Może przybierać formę wyzywania, wyśmiewania, obrażania, grożenia czy straszenia konsekwencjami.
- Może przyjąć formę zaniechania pewnych działań np. niereagowanie na trudną sytuację dziecka wśród rówieśników, nieodpowiadanie na potrzeby dziecka, np. pragnienie rozmowy czy przytulenia.
- W sporcie przejawia się to np. obraźliwymi komentarzami na temat wyglądu, umiejętności, niepełnosprawności czy wrogością wobec słabszych osiągnięć. Może też obejmować ignorowanie dziecka bądź nadmierne wywieranie presji (np. stałe naciski na wynik, umniejszanie roli rehabilitacji lub odpoczynku), wykluczanie lub nadmierne faworyzowanie.

3) Wykorzystanie seksualne (przemoc seksualna)

- Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15. r.ż. jest **przestępstwem!**
- Światowa Organizacja Zdrowia definiuje wykorzystanie seksualne dziecka jako angażowanie dzieci lub młodzieży w aktywność seksualną, której nie w pełni rozumieją i na którą **nie są w stanie wyrazić świadomej zgody bądź na którą nie są przygotowane rozwojowo** i nie mogą wyrazić zgody lub która narusza prawa bądź normy społeczne.
- W przypadku dzieci, które ukończyły 15 lat, za przemoc seksualną uważa się wszelkie czynności seksualne ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają wobec dziecka w relacji opieki, zależności lub władzy.
- Może przybrać **formę bez bezpośredniego kontaktu fizycznego** - ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania (prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka) i skłanianie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu).
- Może obejmować **bezpośredni kontakt cielesny** – niestosowne dotykanie dziecka, zmuszanie do dotykania intymnych części ciała innej osoby, odbywanie stosunku.
- Jest to także seksualizacja zawodników i zawodniczek polegająca na nieadekwatności stroju i wizerunku do wieku dziecka.

4) Zaniechanie

- Polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka, co w dłuższej perspektywie zaburza jego prawidłowy rozwój i bezpieczeństwo. Może dotyczyć nieodpowiedniej opieki, braku dostosowanego sprzętu i warunków do uprawiania sportu, ignorowania obowiązków rehabilitacyjnych, niedbałości o higienę czy pozostawiania dziecka bez nadzoru.
- W kontekście zajęć sportowych jest to m.in. brak wsparcia w zakresie właściwej odnowy biologicznej, żywienia i rehabilitacji, niewłaściwe zabezpieczenie medyczne zajęć i turniejów czy brak reakcji na urazy i kontuzje.

5) Przemoc rówieśnicza (tzw. bullying)

- Zjawisko nękania, prześladowania lub wykluczania dziecka przez grupę rówieśniczą lub przez innego małoletniego, silniejszego fizycznie czy psychicznie. Występuje zarówno w formie bezpośredniej (wyśmiewanie, poniżanie, bicie), jak i pośredniej (rozpowszechnianie plotek, izolowanie, cyberprzemoc).
- W sporcie osób niepełnosprawnych przejawiać się może np. w drwinach z protez, sprzętu rehabilitacyjnego, sprawności ruchowej lub w zachowaniach dyskryminujących na tle płci, pochodzenia czy rodzaju niepełnosprawności.

7. CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA ORAZ ROZPOZNAWANIE SYMPTOMÓW KRZYWDZENIA

- 1) Czynniki ryzyka to okoliczności, warunki lub cechy (dotyczące zarówno dziecka, jak i jego otoczenia), które zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy lub zaniechania. Ich obecność nie oznacza, że krzywdzenie na pewno nastąpi, ale sygnalizuje, że sytuacja może wymagać szczególnej uwagi oraz troski.
- 2) Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci w piłce nożnej osób z różnymi niepełnosprawnościami mogą być:

a. Zależność fizyczna i/lub komunikacyjna

- Dzieci z niepełnosprawnościami mogą w większym stopniu polegać na pomocy trenera, asystenta czy kolegów z drużyny w wykonywaniu codziennych czynności, na przykład przy zakładaniu protezy, doborze sprzętu sportowego czy poruszaniu się.
- Utrudniona komunikacja (np. niewyraźna mowa, ograniczenia słuchu) może sprawić, że dziecko ma trudność w przekazaniu informacji o ewentualnej krzywdzie.

b. Dysproporcja w sprawności ruchowej i stanie zdrowia zawodników

- W jednej grupie mogą trenować dzieci znacząco różniące się poziomem sprawności fizycznej. Istnieje wówczas ryzyko powstawania konfliktów i aktów przemocy rówieśniczej (bullyingu) lub wykluczenia osób wolniej wykonujących ćwiczenia.

c. Silna pozycja trenera czy asystenta

- Trenerzy w piłce nożnej osób z niepełnosprawnościami niejednokrotnie pełnią rolę autorytetu i opiekuna w różnych sferach życia młodych sportowców.

W sytuacjach, gdy relacja jest oparta na wyraźnej nierównowadze sił, może to być nadużywane, prowadząc do krzywdzenia fizycznego, psychicznego lub nawet seksualnego.

d. Niewystarczająca liczba wyszkolonych opiekunów

- Zbyt duże grupy przy niedostatecznej liczbie dorosłych (trenerów, wolontariuszy, asystentów) mogą sprzyjać pomijaniu potrzeb części zawodników, co zwiększa ryzyko zaniedbania lub niezauważenia niepokojących sytuacji.

e. Brak adaptacji warunków treningu do możliwości dzieci

- Dzieci z niepełnosprawnościami mogą potrzebować dodatkowej regeneracji czy specjalnych ćwiczeń kompensacyjnych. Ignorowanie tych potrzeb może prowadzić do przeciążenia fizycznego lub pogorszenia stanu zdrowia, co bywa formą zaniedbania.

3) **Symptomy krzywdzenia** to widoczne lub odczuwalne oznaki, które mogą wskazywać, że dziecko doświadcza przemocy w jakiegokolwiek formie (fizycznej, psychicznej, seksualnej) lub jest zaniedbywane. Zaobserwowanie konkretnych objawów nie zawsze jednoznacznie dowodzi, że dziecko jest krzywdzone, jednak każda powtarzająca się lub silna zmiana w jego zachowaniu czy wyglądzie powinna skłonić do refleksji i uważnej obserwacji.

4) Do symptomów krzywdzenia, które można zaobserwować **u dziecka** zaliczamy:

a. Jasne sygnalizowanie krzywdy

- Dziecko wprost informuje o przemocy, jakiej doświadcza (np. słownie mówi trenerowi lub wolontariuszowi o zachowaniach opiekuna).

b. Trudne do wyjaśnienia obrażenia ciała

- Obecność siniaków, ugryzień, ran bądź innych urazów niewspółmiernych do treningów piłkarskich osób z niepełnosprawnościami.
- Dziecko zmienia wyjaśnienia dotyczące swoich obrażeń lub przedstawia je w sposób niespójny i niewiarygodny (może świadczyć o presji ze strony dorosłych albo o próbach ukrycia prawdy).

c. Brak odpowiedniej opieki medycznej

- Dziecko nie otrzymuje leczenia lub badań, których wymaga jego stan zdrowia bądź niepełnosprawność (np. brak zaopatrzenia w leki, nieodbywanie potrzebnych wizyt kontrolnych).

d. Lęk przed opiekunem

- Dziecko reaguje wyraźnym niepokojem, strachem czy wręcz paniką w obecności swojego rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za jego codzienną opiekę.

e. Nadmierne poszukiwanie kontaktu z dorosłymi

- Dziecko z niepełnosprawnością może mocniej uzależniać się od wsparcia opiekunów czy trenerów, ale jeśli jednocześnie wykazuje nadmierną potrzebę

bliskości emocjonalnej bądź boi się być samo, warto zbadać przyczyny tego zachowania.

f. Głód i zaniedbanie

- Dziecko prosi o jedzenie, wygląda na głodne, nosi nieodpowiednią lub zniszczoną odzież (co w przypadku intensywnej aktywności sportowej dodatkowo zwraca uwagę).
- Z uwagi na specyficzne potrzeby żywieniowe i zdrowotne niektórych dzieci z niepełnosprawnościami, zaniedbanie żywieniowe może powodować szybkie pogorszenie stanu zdrowia.

g. Częste dolegliwości somatyczne

- Dziecko skarży się na nawracające bóle brzucha, głowy, mdłości – objawy te mogą mieć podłoże psychosomatyczne, sygnalizujące stres lub lęk przed udziałem w treningach lub przed powrotem do domu.

h. Sięganie po środki psychoaktywne

- Dziecko sięga po alkohol, narkotyki lub inne używki, co może być mechanizmem ucieczki od doznawanego stresu, przemocy bądź chronicznego bólu.

i. Zmiany w zachowaniu społecznym i emocjonalnym

- Wycofanie, bierność, strach przed kontaktem z rówieśnikami czy opiekunami.
- Alternatywnie, przejawianie agresji i drażliwości może wskazywać na przeżywanie silnego napięcia.

j. Nieodpowiednie treści seksualne w rozmowach lub zachowaniach

- Pojawienie się motywów seksualnych niewspółmiernych do wieku i sytuacji życiowej dziecka (np. prowokacyjne gesty, rozmowy), co może sygnalizować doświadczenie wykorzystania bądź ekspozycji na treści seksualne.
- Szczególnie istotne w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami intelektualnymi, które mogą mieć utrudnione rozróżnianie zachowań dozwolonych i niedozwolonych.

5) **Obserwacja dziecka jest kluczowa**, ale równie ważne jest zwrócenie uwagi na sposób, w jaki opiekunowie odnoszą się do dziecka i reagują na jego potrzeby. Jeśli dziecko wykazuje którykolwiek z opisanych powyżej objawów, a jednocześnie zaobserwujemy specyficzne zachowania dorosłych, istnieje poważna podstawa do podejrzeń, że dziecko może być narażone na krzywdę. **Do niepokojących zachowań opiekunów** można zaliczyć:

a. Sprzeczne lub niewiarygodne wyjaśnienia urazów

- Rodzic czy opiekun nie potrafi spójnie wyjaśnić źródła obrażeń dziecka lub zmienia wielokrotnie wersje zdarzeń.

b. Unikanie kontaktu z zainteresowanymi losem dziecka

- Opiekunowie odmawiają rozmów z trenerami, wolontariuszami czy personelem nie chcąc ujawnić stanu dziecka lub warunków, w jakich żyje.

c. Negatywne komentarze, poniżanie dziecka

- Dorosły wyśmiewa lub publicznie krytykuje dziecko, w szczególności w odniesieniu do jego niepełnosprawności, ograniczeń ruchowych lub osiągnięć sportowych.

d. Stosowanie zbyt surowej dyscypliny albo nadmiernej opieki

- Opiekun może nakładać nieadekwatne do wieku czy stanu zdrowia kary fizyczne bądź emocjonalne.
- Z drugiej strony, nadmierna, kontrolująca opieka uniemożliwia dziecku rozwijanie samodzielności, co bywa także formą przemocy (choć często nieświadomą).

e. Brak zainteresowania problemami dziecka

- Dorosły ignoruje zgłaszane przez dziecko trudności w treningu, nie dopuszcza do konsultacji lekarskich czy nie reaguje na istotne zmiany w kondycji zdrowotnej.

f. Apatia lub agresja wobec otoczenia

- Opiekun nie wykazuje emocji bądź przeciwnie – reaguje wybuchowo, manifestując wrogość również w sytuacjach, które nie stanowią zagrożenia.

g. Trudności w utrzymaniu kontaktu z rzeczywistością

- Dorosły może przejawiać dezorganizację zachowania, unikać jakiegokolwiek odpowiedzialności za dziecko, stwarzać wrażenie, że nie dostrzega jego realnych potrzeb.

h. Brak zrozumienia lub lekceważenie potrzeb dziecka

- U dzieci z niepełnosprawnościami szczególnie ważne jest wsparcie rehabilitacyjne i psychologiczne. Jeżeli opiekun nie zapewnia takiego wsparcia albo je wręcz utrudnia, może to oznaczać zaniedbanie.

i. Przekraczanie granic w kontaktach fizycznych i werbalnych

- Nadmierna ingerencja w przestrzeń osobistą dziecka, nieadekwatny dotyk lub upokarzające wypowiedzi.
- W kontekście niepełnosprawności ruchowej dziecka, zwłaszcza gdy wymaga ono pomocy w ubieraniu czy przemieszczaniu się, szczególnie łatwo o naruszenie granic cielesnych.

j. Nadużywanie substancji psychoaktywnych

- Picie alkoholu lub zażywanie narkotyków przez opiekunów może prowadzić do nieprzewidywalnych zachowań agresywnych, zaniedbań i braku bezpiecznych warunków do rozwoju dziecka.

6) Każda osoba, która dostrzeże symptomy krzywdzenia dziecka czy nieprawidłowe zachowania wobec małoletnich, jest zobowiązana do niezwłocznego zgłoszenia tych informacji zgodnie z przyjętymi procedurami (rozdział 8 Polityki).

8. PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA

- 1) Celem procedur interwencji jest niezwłoczna ochrona dziecka w sytuacji podejrzenia przemocy, wykorzystywania lub innego zagrożenia dla jego bezpieczeństwa czy dobrostanu.
- 2) Procedury te obowiązują wszystkich członków personelu oraz osoby współpracujące ze Stowarzyszeniem, w każdej formie prowadzonej działalności, podczas zajęć stacjonarnych, podczas wydarzeń wyjazdowych, jak i w kontaktach online.
- 3) Celem interwencji jest zaprzestanie krzywdzenia dziecka oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa.

8.1. Procedura postępowania w sytuacji przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

- 1) Jeśli istnieje podejrzenie, że życie dziecka jest zagrożone lub dziecko doświadcza brutalnej przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹ lub wykorzystania seksualnego, należy:

a) dołożyć wszelkich starań, by dziecko znalazło się w bezpiecznym otoczeniu (odseparowanie od osoby podejrzewanej o wyrządzanie krzywdy).

b) natychmiast poinformować odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer alarmowy 112 lub 997 (policja) lub 999 (pogotowie ratunkowe).

- 2) Zgłoszenia do służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy uzyskał informację o zagrożeniu.
- 3) Po powiadomieniu służb, osoba zgłaszająca zobowiązana jest niezwłocznie poinformować Koordynatora ds. ochrony dzieci oraz wypełnić Kartę interwencji (Załącznik nr 10 do Polityki).
- 4) O sytuacji należy jak najszybciej powiadomić opiekunów dziecka, chyba, że to właśnie oni są podejrzani o krzywdzenie. W takiej sytuacji decyzję o kontakcie z nimi podejmuje Koordynator ds. ochrony dzieci we współpracy z organami ścigania lub sądem.

8.2. Zasady ogólne dotyczące procedur interwencji

- 1) We wszystkich działaniach i decyzjach priorytetem jest ochrona fizycznego i psychicznego dobrostanu dziecka. Wszelkie czynności podejmowane są z poszanowaniem jego godności, prawa do prywatności i ewentualnych potrzeb związanych z niepełnosprawnością.
- 2) Interwencja zaczyna się w momencie, gdy ktokolwiek z personelu (lub inna osoba zaangażowana w pracy z dziećmi) uzyska choćby podejrzenie lub wyraźne sygnały, że dziecko **może doświadczać krzywdzenia bądź jest zagrożone w swoim bezpieczeństwie**. Już sama informacja (lub obserwacja) o możliwych niepokojących

¹ Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

zdarzeniach uruchamia obowiązek zgłoszenia tej sytuacji Koordynatorowi ds. ochrony dzieci i wszczęcia odpowiednich procedur interwencji.

- 3) Jeśli członek personelu podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone, lub otrzymuje zgłoszenie od dziecka lub opiekuna, ale nie ma informacji o tym, że doszło do przestępstw, o których mowa pkt. 8.1. ust 1, sporządza notatkę służbową i przekazuje ją **Koordynatorowi ds. ochrony dzieci**. Notatka może być sporządzona w formie pisemnej lub mailowej. Wzór notatki służbowej stanowi **Załącznik nr 9 do Polityki**.
- 4) Każde zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka jest traktowane przez członków personelu z pełną powagą i weryfikowane w celu oceny zagrożenia.
- 5) Koordynator ds. ochrony dzieci nadzoruje i koordynuje postępowanie interwencyjne oraz w porozumieniu z Zarządem Stowarzyszenia decyduje o konieczności zawiadomienia stosownych instytucji (policja, prokuratura, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej), wypełnia również kartę interwencji.
- 6) Jeśli Koordynator ds. ochrony dzieci nie może przeprowadzić interwencji osobiście (np. wydarzenie ma miejsce w odległym miejscu w Polsce), wyznacza **Pełnomocnika ds. interwencji** z personelu lokalnego, który działa na miejscu w porozumieniu z Koordynatorem.
- 7) Jeżeli zgłoszenie dotyczy krzywdzenia przez Koordynatora ds. ochrony dzieci notatkę służbową dotyczącą zgłoszenia należy przestać do Zarządu. W takim przypadku interwencja jest prowadzona przez Zarząd Stowarzyszenia.
- 8) Do interwencji mogą być zaangażowani specjaliści, tacy jak psychologowie i pedagodzy, aby pomóc w rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
- 9) Z przebiegu każdej interwencji sporządzana jest karta interwencji, której wzór znajduje się w **Załączniku nr 10 do Polityki**. Karty te są załączane do Rejestru zdarzeń i interwencji prowadzonego przez Koordynatora ds. ochrony dzieci, którego wzór stanowi **Załącznik nr 11 do Polityki**.
- 10) Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskały informacje o krzywdzeniu dziecka, są zobowiązane do zachowania poufności, z wyjątkiem informacji przekazywanych uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
- 11) W zależności od potrzeb, może zostać powołany zespół składający się ze specjalistów i personelu Stowarzyszenia w celu opracowania metod wsparcia dla dziecka, które doświadczyło krzywdzenia.

8.3. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez członka personelu

- 1) Każdy członek personelu, rodzic, opiekun czy inna osoba współpracująca, która podejrzewa lub otrzymuje sygnał o niepokojących zachowaniach członka personelu wobec dziecka, niezwłocznie informuje o tym Koordynatora ds. ochrony dzieci.
- 2) Zgłoszenie może mieć formę ustną, pisemną lub mailową – zawsze jednak musi zostać odnotowane w formie notatki służbowej (wzór notatki – **Załącznik nr 9 do Polityki**) i przekazane Koordynatorowi.

- 3) Członek personelu podejrzany o krzywdzenie dziecka zostaje odsunięty od wszelkich kontaktów z małoletnimi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do momentu wyjaśnienia sprawy.
- 4) Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji przeprowadza rozmowy z dzieckiem oraz innymi osobami, które mogą posiadać wiedzę o zdarzeniu i sytuacji dziecka (w tym z jego opiekunami). Celem jest ustalenie przebiegu zdarzenia oraz jego wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
- 5) Informacje o zdarzeniu są rejestrowane na Karcie Interwencji (**Załącznik nr 10 do Polityki**).
- 6) Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Opiekunów małoletniego o zaistniałym zdarzeniu, jednocześnie oferując odpowiednie do sytuacji wsparcie lub przekazuje informacje, gdzie Opiekun takie wsparcie może uzyskać (**Załącznik nr 8 do Polityki**).
- 7) W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec dziecka, Koordynator ds. ochrony dzieci w porozumieniu z Zarządem Stowarzyszenia sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w **Załączniku nr 12 do Polityki**.
- 8) Jeśli członek personelu dopuścił się innej formy krzywdzenia niż przestępstwo, Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji **bada wszystkie okoliczności sprawy**, w tym wystuchuje podejrzanego członka personelu, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W przypadku poważnych naruszeń, takich jak dyskryminacja lub naruszenie godności dziecka, Koordynator ds. ochrony dzieci rekomenduje Zarządowi działania mające na celu zapobiegnięcie przyszłym przypadkom krzywdzenia dzieci w tym rozwiązanie umowy, podjęcie działań dyscyplinujących.
- 9) Jeżeli osoba dopuszczająca się krzywdzenia jest członkiem personelu firmy współpracującej ze Stowarzyszeniem, należy zakazać wstępu tej osobie na teren prowadzenia zajęć z dziećmi oraz w razie potrzeby rozwiązać umowę z firmą współpracującą.
- 10) W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosił opiekun dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

8.4. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez opiekuna dziecka

- 1) Jeśli zgłoszono krzywdzenie dziecka przez jego opiekunów, Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji przeprowadza rozmowę z dzieckiem oraz osobami, które mogą posiadać wiedzę o zdarzeniu i sytuacji rodzinnej dziecka. Celem jest ustalenie przebiegu zdarzenia oraz wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia te są zapisywane na karcie interwencji (**Załącznik nr 10 do Polityki**).
- 2) Jeżeli ustalono, że doszło do przestępstwa, Koordynator ds. ochrony dzieci sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do miejscowej

policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w **Załączniku nr 12 do Polityki**.

- 3) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje potrzeby psychofizyczne małoletniego lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), należy poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego lub materialnego, a w przypadku braku współpracy opiekunów powiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej.
- 4) W przypadku gdy małoletni doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań należy poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, a w przypadku braku współpracy opiekunów lub **powtarzającej się przemocy powiadomić:**
 - a. właściwy sąd opiekuńczy poprzez przekazanie Wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (wzór stanowi **Załącznik nr 13 do Polityki**),
 - b. ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty (wzór zawiadomienia stanowi **Załącznik nr 14 do Polityki**).
- 5) Dalsze kroki leżą w gestii instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

8.5. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dorosłe osoby trzecie

- 1) W przypadku zgłoszenia krzywdzenia dziecka przez osobę trzecią (np. obcą lub spokrewnioną), Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji rozmawia z dzieckiem oraz osobami mogącymi posiadać informacje o zdarzeniu i sytuacji dziecka. Ustalany jest przebieg zdarzenia oraz jego wpływ na zdrowie dziecka. Wyniki rozmów są zapisywane na karcie interwencji (**Załącznik nr 10 do Polityki**).
- 2) Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji organizuje spotkanie z opiekunami dziecka, aby poinformować ich o zdarzeniu oraz możliwościach skorzystania ze specjalistycznego wsparcia (**Załącznik nr 8 do Polityki**).
- 3) Jeśli stwierdzono, że doszło do przestępstwa, Koordynator ds. ochrony dzieci sporządza zawiadomienie do policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w **Załączniku nr 12 do Polityki**.
- 4) Jeżeli opiekunowie nie wykazują zainteresowania pomocą dla dziecka, Koordynator ds. ochrony dzieci informuje odpowiednie służby lub organizacje, które mogą udzielić dziecku wsparcia.
- 5) Dalsze działania są w kompetencji właściwych instytucji.

8.6. Procedura interwencyjna w przypadku podejrzenia krzywdzenia rówieśniczego

- 1) W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji przeprowadza oddzielne rozmowy z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także z dzieckiem krzywdzonym i jego opiekunami. Należy także rozmawiać z innymi świadkami zdarzenia. Ustalony przebieg zdarzenia oraz wpływ na zdrowie dziecka są zapisywane w Kartach Interwencji (**Załącznik nr 10 do Polityki**) – oddzielnie dla dziecka krzywdzącego i krzywdzonego.
- 2) Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji wspólnie z opiekunami **dziecka krzywdzącego** opracowują plan naprawczy, mający na celu zmianę niepożądanych zachowań.
- 3) Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji wraz z opiekunami **dziecka krzywdzonego** opracowują plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając sposoby odizolowania go od źródła zagrożenia.
- 4) Należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie nie jest samo krzywdzone przez swoich opiekunów, inne dorosłe osoby lub inne dzieci. Jeśli taka sytuacja się potwierdzi, stosuje się odpowiednie procedury.
- 5) Jeśli dziecko krzywdzące nie bierze udziału w zajęciach organizowanych przez Stowarzyszenie, przeprowadza się rozmowy z dzieckiem krzywdzonym, jego opiekunami oraz świadkami zdarzenia, aby ustalić przebieg zdarzenia i jego wpływ na zdrowie dziecka. Koordynator ds. ochrony dzieci lub wyznaczony Pełnomocnik ds. interwencji informuje opiekunów o możliwościach wsparcia oraz sposobach reagowania na zdarzenie (**Załącznik nr 8 do Polityki**).
- 6) Jeśli osobą krzywdzącą jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, Koordynator ds. ochrony dzieci informuje właściwy sąd rodzinny lub policję przez pisemne zawiadomienie (odpowiednio **Załączniki nr 13 i 12 do Polityki**).
- 7) Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas Koordynator ds. ochrony dzieci informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (**Załącznik nr 12 do Polityki**).

9. PLAN WSPARCIA

- 1) Wobec dziecka poddanego krzywdzeniu należy opracować plan wsparcia. Dotyczy to sytuacji krzywdzenia przez osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych) oraz inne dziecko. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez Stowarzyszenie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym:
 - a. sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia;
 - b. wsparcia, jakie Stowarzyszenie zaoferuje dziecku;
 - c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

- 2) Plan wsparcia tworzy się w konsultacji z opiekunami dziecka i przedstawia dziecku w sposób dla niego zrozumiały. Gdy opiekun sam jest sprawcą krzywdzenia, plan ustala się we współpracy z tym opiekunem, który nie wyrządził dziecku szkody.
- 3) W procesie opracowywania planu wsparcia można wykorzystać wewnętrzne zasoby Stowarzyszenia, a w razie potrzeby zaangażować podmioty zewnętrzne, np. ośrodki pomocy społecznej, centra interwencji kryzysowej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalistyczne poradnie rodzinne, placówki wczesnej interwencji czy środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dorosłych, dzieci i młodzieży, a także organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziców i dzieci (np. centra pomocy dzieciom – informacje dostępne na centrapomocydzieciom.fdds.pl).
- 4) Wsparciem jest również przekazanie dziecku o opiekunom dziecka Informacji o możliwościach szukania pomocy wraz danymi kontaktowymi do określonych instytucji (**Załącznik nr 8 do Polityki**).

10. ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET ORAZ ZASADY DOSTĘPU DZIECI DO INTERNETU

- 1) **Stowarzyszenie** nie udostępnia dzieciom urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć sportowych. Jednak w miejscach, gdzie odbywają się zajęcia, może być dostępny Internet, a dzieci mogą korzystać z własnych prywatnych urządzeń pod nadzorem swoich opiekunów lub z własnych urządzeń z mobilnym dostępem do Internetu.
- 2) W przypadku zapewnienia małoletniemu dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, Stowarzyszenie zobowiązuje się do podejmowania działań mających na celu zabezpieczenie dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, takich jak materiały pornograficzne, przemocowe promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, oraz zachowania autodestrukcyjne.
- 3) Członek personelu informuje dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu, zwracając uwagę na zagrożenia takie jak cyberprzemoc, grooming oraz inne formy krzywdzenia online przekazując im informacje zawarte w **Załączniku nr 15 do Polityki**.
- 4) Członek personelu zobowiązany jest do interweniowania w przypadku powzięcia informacji o korzystaniu przez dziecko z nieodpowiednich treści i poinformowania opiekunów o zaistniałej sytuacji.

11. ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA

- 1) Stowarzyszenie zapewnia najwyższy poziom ochrony danych osobowych dzieci, przestrzegając obowiązujących przepisów prawa oraz wewnętrznej Polityki Ochrony Danych Osobowych.
- 2) Przed zarejestrowaniem i dalszym przetwarzaniem wizerunku dziecka należy odebrać odpowiednią udokumentowaną zgodę od opiekunów dziecka (rodzice, opiekunowie prawni), w której zostanie wskazany cel wykorzystania wizerunku. Wraz z oświadczeniem zgody, Stowarzyszenie przekazuje klauzulę informacyjną spełniającą

wymagania art. 13 i 14 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych tzw. RODO.

- 3) Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku powinna zawierać informacje na temat miejsc publikacji zdjęć i nagrań z wizerunkiem (strona internetowa, fanpage w mediach społecznościowych itd.)
- 4) Zgoda na rejestrowanie i rozpowszechnianie wizerunku dziecka jest całkowicie dobrowolna i od jej wyrażenia nie zależy uczestnictwo w zajęciach. W przypadku braku zgody, wizerunek dziecka nie będzie rejestrowany.
- 5) Stowarzyszenie uznaje prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniając ochronę wizerunku dziecka z odpowiedzialnością i rozważą przy jego rejestrowaniu i publikowaniu.
- 6) Dobrą praktyką jest również pytanie dziecka o zgodę na zarejestrowanie i upublicznianie jego wizerunku.
- 7) Rejestrowanie i publikowanie wizerunku dziecka na zdjęciach, nagraniach lub innych nośnikach jest przeprowadzane z rozważą i ostrożnością. Takie działania są dozwolone wyłącznie w celach **upamiętnienia sukcesów dziecka, drużyny, dokumentowania działań lub funkcjonowania Stowarzyszenia w tym realizacji dofinansowywanych projektów (np. na zawodach, obozach, sekcjach), promocji sportu wśród osób z niepełnosprawnościami**, z zachowaniem bezpieczeństwa dzieci.
- 8) Zdjęcia i nagrania, o których mowa powyżej, są realizowane bez dyskryminacji ze względu na jakiegokolwiek cechy.
- 9) Stowarzyszenie kieruje się zasadą etyczności i poszanowania prywatności dzieci. **Wizerunek dziecka nie będzie wykorzystywany w sposób, który mógłby naruszać jego godność, prywatność lub wywoływać nieprzyjemne skutki dla niego w przyszłości.** Zakazane jest rejestrowanie wizerunku małoletniego w sytuacjach, które mogłyby naruszać jego prywatność, takich jak przebieranie się, korzystanie z toalety, momenty emocjonalne (np. płacz) czy inne sytuacje, które małoletni mógłby uznać za wstydlive lub krępujące.
- 10) Przedstawiciele mediów muszą zgłosić chęć rejestracji wydarzenia z wyprzedzeniem i uzyskać zgodę Zarządu oraz opiekunów dziecka. Należy zebrać informacje o osobie/redakcji, celu rejestracji i kontekście użycia materiału oraz podpisaną deklarację zgodności informacji ze stanem faktycznym.
- 11) Członek personelu Stowarzyszenia nie może umożliwiać rejestrowania wizerunku dziecka przez media lub osoby nieupoważnione bez zgody opiekunów dziecka i zgody Zarządu Stowarzyszenia.
- 12) Członek personelu nie przekazuje mediom kontaktu do dzieci ani ich opiekunów i nie wypowiada się na temat spraw dzieci. W szczególnych przypadkach Zarząd lub upoważniona przez Zarząd osoba może skontaktować się z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu uzyskania zgody na kontakt z mediami.
- 13) Nośniki z zarejestrowanymi wizerunkami przechowywane są zgodnie z wewnętrzną Polityką Ochrony Danych Osobowych Stowarzyszenia w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z nimi przez osoby nieuprawnione.

- 14) Wszelkie podejrzania i problemy dotyczące niewłaściwego rejestrowania i rozpowszechniania wizerunków dzieci należy dokumentować i zgłaszać Koordynatorowi ds. ochrony dzieci.

12. MONITORING STOSOWANIA POLITYKI

- 1) Zarząd Stowarzyszenia wyznacza **Koordinatora ds. ochrony dzieci** w celu realizacji postanowień Polityki:

Kontakt z Koordynatorem ds. ochrony dzieci możliwy pod adresem e-mail:
ochronadzieci@futbolplus.org.

- 2) Koordynator ds. ochrony dzieci jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Polityce.
- 3) Koordynator ds. ochrony dzieci przeprowadza wśród Personelu raz na 18 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi **Załącznik 16 do Polityki**.
- 4) W ankiecie członkowie personelu mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w Stowarzyszeniu.
- 5) Koordynator ds. ochrony dzieci, dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez członków personelu. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Zarządowi Stowarzyszenia.
- 6) Zarząd Stowarzyszenia wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza personelowi, małoletnim i ich opiekunom nowe brzmienie Polityki.

13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 1) Polityka wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
- 2) Ogłoszenie Polityki następuje w sposób dostępny dla członków personelu Stowarzyszenia, małoletnich i ich opiekunów w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia, poprzez udostępnienie tekstu Polityki w miejscu ogólnodostępnym, widocznym w siedzibie Stowarzyszenia a także poprzez przesłanie drogą elektroniczną.

14. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- 1) **Załącznik nr 1:** Oświadczenie o braku zamieszkania w innych państwach,
- 2) **Załącznik nr 2:** Oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwanych w ciągu ostatnich 20 lat,
- 3) **Załącznik nr 3:** Oświadczenie o niekaralności i braku prowadzenia rejestru karnego lub braku wydawania informacji z rejestru karnego w zamieszkiwanym w ciągu ostatnich 20 lat państwie,

- 4) **Załącznik nr 4:** Oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką ochrony dzieci oraz o zobowiązaniu do jej przestrzegania,
- 5) **Załącznik nr 5:** Zasady bezpiecznych relacji członków personelu – dziecko,
- 6) **Załącznik nr 6:** Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi,
- 7) **Załącznik nr 7:** Zasady bezpiecznych relacji opiekun dziecka – dziecko, opiekun dziecka - członek personelu (trener),
- 8) **Załącznik nr 8:** Informacje o możliwościach szukania pomocy wraz z danymi kontaktowymi do określonych instytucji,
- 9) **Załącznik nr 9:** Wzór notatki służbowej,
- 10) **Załącznik nr 10:** Karta interwencji,
- 11) **Załącznik nr 11:** Rejestr zdarzeń i interwencji,
- 12) **Załącznik nr 12:** Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- 13) **Załącznik nr 13:** Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- 14) **Załącznik nr 14:** Wzór zawiadomienia ośrodka pomocy społecznej,
- 15) **Załącznik nr 15:** Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- 16) **Załącznik nr 16:** Monitoring polityki – ankieta dla personelu.